

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Wybrzeża Anglii.

Do „Daily Mail” donoszą z Norwicz, że na wybrzeżu wschodniem czynią się rozległe przygotowania celem odparcia ewentualnego napadu niemieckiego. Każda miejscowość u tworzyła osobny komitet, który pozostawił odpowiednie kroki, aby osłabić następstwa napadu i obronić ludność cywilną. Nie wierzą, aby mogli tam Niemcy wylądować, choć atoli być przygotowani na wszystko.

Archangielski zamarnięty.

Angielskie gazety otrzymały od kupców rosyjskich i angielskich wiadomość, że w Archangielskim port zamarni, mrozy dochodzą do 15 i więcej stopni Reaumura.

Dowóz wszelki woda prawie ustał albowiem droga do Władystawki, którego port przeszła również zamara jest za daleka.

Łamacz lodu, nadzwyczaj silny sprzedawany z Kanady, nie zdolił zapewnio dojazdu do portu, chociaż pracowali razem z innymi łamaczami okrętami.

Na zachodzie.

Według francuskich wiadomości, francuski sztab generalny oczekuje ponownego sataakowania niemieckiego w Flandryi północnej i poczynił przygotowania.

Naczelne dowództwo wszystkich wojsk oddał Joffre generałowi Fochowi. Sity jego następująco są ugrupowane.

Wojska angielskie i cząść armii belgijskiej stoją w linii od wybrzeża do Arras. Pomiedzy Lille a Arras bro ni przejęcia armia francuska pod dowództwem generała Castelnau. Na po ludnie od Arras aż do granicy belgijskiej dowodzi dalszą armię generał Maudhuy Dalej stoi w Flandryi potu dniowej silna z najrozmaitszych wojsk złożona armia, która dowodzi belgijski generał Durbal. W tej armii znajduje się kilka dywizyj konnicy, marynarze i wojska terytorjalne.

Ponownie ogłasza się, że po stronie niemieckiej znajduje się 60 korpusów.

KRONIKA

Z dnia wczorajszego.

Wczorajsza uroczystość Niepokalanego Poczęcia N. M. Panny Czystochwa obchodziła solennymi nabożeństwami we wszystkich kościołach z Bazyliką Jasnogórską na czele. Pogo da dopływała, to też do późnego wieczora roilo się od publiczności. Teatr i kinematografy były przepelnione.

Zebrańca nauczyli.

Dziś w środę d. 9 b. m., o godz. 4 po poł. w Magistracie odbędzie się posiedzenie nauczycieli elementarnych szkół miejskich. Nauczyciele przesłani są o liczenie i punktualne przybycie na to zebranie.

Loterja na Dorażną pomoc.

Dziś w środę 9 grudnia zakochy się ma wkladanie do kół kartek z numerami wygranych. Czynność ta rozpocznie się jak codziennie o godz. 10 rano i wstep na salę Magistratu, gdzie się dokonywa, mają bez wyjątku wszyscy. Pożądaniem jest więc, aby jaknajwiększa liczba osób ze wszystkich sfer ludności naszego miasta była obecna.

Co do elagnienia, to wyznaczone je na 12 i 13 grudnia, a więc na sobotę i niedzielę. Tymczasem wielu jeszcze z mieszkańców naszego miasta nie zdążyło zaopatrzyć się w bilety, zwłaszcza, że pośpiechowi w wydatkowaniu pieniędzy nie sprzyja bynajmniej obecny stan wojny i wiadomości o braku gotówki. Jednocześnie ze źródła kompetentnego dowiadujemy się, że Czystochowski Towarzystwo Pożyczkowe-Oszczędnościowe od 15 b. m. rozpocznie wypłaty nowymi bonami, wskutek czego odrazu znajdzie się w obiegu więcej gotówki, co da ochotę i możność wielu ludziom do na nabycia losu. Z uwagi na to właśnie sądzimy, że byłoby wskazane odłożyć oglądanie loterii o dni kilka choćby do 19-20 b. m. Te kilka dni czasu dadzą możność zaopatrzyć się w bilety wielu tym, którzy też do dnia 13 nie mają.

O lokale dla pogorzalców.

Blure Komitetu dorażnej pomocy z przykrością musi zaznaczyć, że z jednej strony — wobec braku lokali bezpłatnych, działalność sekcji dla pogorzalców — ze do rozmieszczenia ich musi być wstrzymany, a drugiej zaś, że niektórzy właściciele zaoftarowanych lokali odmawiają przyjęcia pogorzalców (III).

Zaoftarowali do dziś dnia lokale i pogorzalców przyjęli:

Tow. opieki nad bezdomn. dziećmi Two Gimnazyczne, p.p. W. Malczyński, Lewandowski, A. Kwapisz, Wiewiórowski, Paderewski, J. Bielawski, Aleksander Jung, St. Hoffman, T. Poros, Dużyński, M. Weber, Ign. Barylski, A. Kura, Szeffer, Buchacz, M. Brodzka, Maleszewska, Podlewska, F. Ebert, Schmidt, Mokrauer, Plucik, — B. cia Najman, Politacha, Kinderman, Buz, Szwabski, Golachowski, Ząbkowska.

Za Stow. Rzecz.-Przemysłowe.

Komisja żywnościowa przy Stow. Rzemieślniczo-Przemysłowe za pośrednictwem naszego „Gońca Czystochowskiego” zawiadamia członków tego go Stow., że od dziś t.j. od srody 9 b. m., w godz. od 10 — 2 po poł. w lokalu naszym przyjmowane będą zamówienia na artykuły żywnościowe.

Lombard.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej zapadła ostateczna uchwała ce do lombardu, którego niezbędność podnieśliśmy wielokrotnie na łamach naszego „Gońca Czystoch.”.

Na zebraniu obecni byli dwaj delegaci Tow. pożyczkowe — oszczędnościowego p. p. Zboński i Dreszer, którzy w imieniu Zarządu Tow. zgodzili się na otwarcie podwoi nieczynnego dotychczas lombardu Tow. pożyczkowego — oszczędnościowego nie tylko dla swych członków, lecz i dla osób postronnych.

Lombardowane będą wszelkie ruchomości za wyjątkiem mebli, fortepianów i t. p. na które Tow. nie posiada odpowiednich składów.

Otwarcie lombardu nastąpi w dniu 20 b. m.

Azby umożliwić Tow. prowadzenie lombardu Rada miejska upoważnia zarząd i Tow. pożyczkowego do wypuszczenia, poza zatwierdzone już serja czeków, drugą serję na sumę 75,000 rb. — obowiązując za razem Tow. do wypuszczenia do 5,000 rb. drobniemi czekami, pozostałe zaś mogą być trzyrublowe.

Tak więc z chwilą otwarcia lombardu pewien zastęp oszczędności będzie w stanie zaspokoić swe najpilniejsze potrzeby życia codziennego bez wożenia się do instytucji filantropijnych i t. p.

O pensji.

Stróż domu kolejowego nr 33 przy ul. Teatralnej K. Bak, zwrócił się do Rady miejskiej z prośbą o wyznaczenie mu pensji. — Prośbie Baka odmówiono.

Baczność!

Wobec tego, iż zabronione jest gromadzenie się na chodnikach ostrzegamy ogół, że nie należy wystawać gromadnie przed sklepami, na regach ulic i t. p., jak to np. miewa miejsce przed cukiernią Jaekowskiego.

Ostrzeżeniem tym pragniemy uchronić ogół od przykrych ewentualności, związanych z nietosowaniem się do przepisów.

Fozwolenie na przewóz soli.

Rada miejska upoważniła komisię moczone-zbożową (do pozwolenia kupców Prayrowskiemu na przewiezienie przez Czystochowę wagonu soli).

Odrzucona prośba.

Prośbę p. Fr. Winiarskiego o zwalnienie go od podatku piqiorublowego na rzecz Dorażnej pomocy Rada miejska odrzuciła.

Wynagrodzenie na mieszkanie.

Radni miasta przyznali nauczycielce elementarnej, szkoły żydowskiej — N. Szacher, 12 rb. miesięcznie, poczy najajo od d. 1 b. m.

Zatwierdzenie wyroku.

Po przejrzeniu protokołu śledztwa reklamacyjnego p. Konst. Zuławnika, skaza na za pobole, odrzucono, zatwierdzaajo wyrok Komisji sądowo-karnej.

Oftary.

Na rzecz Dorażnej pomocy za ręce redakcji naszego „Gońca Czystochowskiego” złożono dwie stare rurki metalowe z 1789 i 1868 r. pieniądze te wy stawiłamy w sknie kantoru naszej administracji.

Z fabryki „Warta” do Biura Komitetu Dorażnej Pomozy wpłynęło ty tużem oftary na „Dorażną Pomoć” z grudnia 18 25.

Wykaz oftar na Dorażną pomoc ze gazdźniarnik.

P. M. Henigowi na kwitarsu nr. 7 za październik złożył następujące oftary p. p.:

Monikowski, Apteka 10 rb., Strzykowski 1 rb. 50 kop., Jakob Sztencel 7 rb. 50 kop., Nernig 2 rb., Mieczysław Rosenblatt i rb., Librowicz 50 k. B. Friedrich 59 kop., S. Krauskopf 1 rb., W. Konopka 1 rb., N. I. Botykowski 3 rb., I. Sokolowski 1 rb., — I. M. Birnowej 65 kop., M. Neufeld

5 rb., Sklep rzemieślników i rb. 50 k.; Praprot 60 kop., Dutzyński 2 rb., A. Szumacher 1 rb., I. Wolfowicz 2 rb., L. Broniatowski i rb., S. Fajner 60 k. Joachim Wexler i rb. 50 kop., Stanisław Hertz 1 rb., Weinberg i Lewkowicz 3 ro Rezem 51 rb. 74 kop.

Res sacra miser?

Nie znam sąkaka ziemi, — w którymby tytu marnowało święte zdolności, co w n. s., — w którymby ci nawet, którzy coś dali, dawali tak mało — tak niechętnie mało, w stosunku do tego, — co im Bóg dał.

H. Sienkiewicz.

TYLKO KILKA DNI DO LOSOWANIA

Kupcie bilety Czystochowskiej loterii na głodnych w Administracji Gońca Czystochowskiego

Z teatru.

Wczoraj pomimo, że zamiast reklamowanych wodewilków afisz za piewał sztukę czysto po l. s. k. a. b. jednego nawet żyda na scenie w sali teatru Paryskiego było niemal pełno. Ten też daje się zszeregować i z wypłynął na zdrowotnienie stosunków w wewnątrznych teatru, powstrzymując w śladnym teatrze nie praktykowane, — natomiast wiodła innym „sakładom” cyrkulację publiczności z lot za kulisy. Nowość ta powitała należy z uznaniem. — Co do sztuki zaś samej, pisaliśmy o niej po premierze w „Corso”. — Artyści wykonali ją w miarę posiadanych środków, a więc: kostjumów, rekwizytów, dekoracji etc. etc. a przedewszystkiem w miarę o sobistych uzdolnień, jak się należy to jest: umielać role (nie mówimy o wy jątkach), recytują je z należytą akcentacją itd itd. — Dależ komedii polskiej, a wiodłowie warszawskiej i dramatu, starszuka Rapaekiego winię należy, że djalogi a nawet monologu są przydługie, że cała sztuka, w której nowości swojej czyni konkurencję nietylko Szekspirowi (jak chociażby Baconowi z Werulam), ale zawsze sympatycznej pod Jasną Górą „Obronie Czystochowy”. Co zię więc, przypisując autorowi i miejscowym warunkom, co dobre zaś pracy, staraniom i uzdolnieniu (jak wyżej) aktorów — wyróżnić z wczorajszych należy w pierwszym rzędzie p. p. Piekarskiego w roli Kara-Mustafy i Wołowskiego w roli Króla Jana, którzy utrzymani od początku do końca w charakterze ożylni li zamierzone wrazenie. Z pozostałych najlepiej wypadły role trzech owarłych dam haremorewych waz, swiaz oza, że były nieme i zawieszowane.

Posostała jedna czwarta w wykonaniu p. Laskowskiej stanowiąca odpo wiednie „pendent” do niesozgodliwego postu w osobie p. Macherskiego oraz Tokelygo (p. Józefowicza), którzy w paplerowe wychnaki Rapaekiego stawali się wiec dużo uczucia czem je istotnie — ku zaszczytowi nadmienić należy — zniecznie ożywili. Jeśli majestat elektorów saskich i bawarskich nie był dość majestatyczny — tłumaczyć należy to, że zależny będąc w znacznej mierze od bogatych kostjumów ukrył się, być może, na czas wojny w lombardzskich dolinach oszczędnościowych machabejskoyk. — Pan Hanusz jako jeden z hanów tatarskich jakkolwiek nie w swoim „e m p l o i” wyróżniał się dodatnio na tle porcelanowych jak chińskie pegody figurynek swych towarzyszy. Pozostałe galeria panów koronnych i litewskich w wykonaniu pp. Glogera i Szlagowskiego jakośdą znacznie praewyższa ta ilość, że nie wspomniamy o pierwszym w chrześcijańskiej Europie kwiartarzu p. Kislelejakim.

Co do widowni, to wczorajszy wie ozór dał niechybnie dowód, że sztuki w tym rodzaju jak: „Odsiecz Wiednia”, „Ogniem i mieczem”, — „Pan Wołodyjowski”, — „Grochowy Wienieo” i t. p. mogą i powinny co każdy dzień świąteczny robić kasę.

Rozmaitości.

Brak naffy jako środek do oszustwa.

Jakis młody ozłowiek uprawia w Berlinie i okolicy następujące oszustwo. — Odwiedza on hande kolonialne, mydła i te wszystkie, które prowadzą naffę i przedstawia się jako zastępca „Niemiecko-amerykańskiego stowarzy szenia naftowego” — opowiadając, że firma, którą zastępuje, jest w stanie dostarczyć większą ilość naffy. Ozy wiało, — że kupcy z wielką uciecha

przyjmują tę ofertę i robią znaczne zamówienia. Ponieważ zastępca firmy chce iść pewną drogą, — żąda zwykle 20 mk. zadatku, i w zostawiając kwit z nagłówekmi owej firmy „Puziewicz” jednak zamówiona nafta, pomimo długiego oczekiwania nie nadchodzi, spozstrzegają kupcy, — że padli ofiarą oszustwa.

Formularze, na których pan zastępca kwituje — są bowiem fałszowane, tak samo i stemple. W ten sposób oszustał w ostatnich dniach ten oszust dość duzo właścicieli składów.

Uniwersytaty europejskie. Pewien przegląd niemiecki podaje porównawczą statystykę uniwersytetów europejskich.

Niemcy i Włochy stoją na czele listy, — posiadając po 21 uniwersytetów; Francya ma ich 16, Anglia — 15, Austrya — 11, Rosya i Hiszpania po 9.

Liczba studentów przedstawia się tak: Niemcy — 6000, Francya — 82000, Austrya — 30000, Anglia — 25000, Włochy — 24000, Rosya — 28000.

Najliczniejszy jest uniwersytet berliński: 13884 studentów.

Przezwłoziebleni.

Choć uniknąć przykrych skutków zaziębnienia, pamiętać należy przedewszystkiem o następujących warunkach: 1) Będąc ogrzany, nie wychodzić na chłód w lekkim odzieniu. 2) Nigdy, „mając w oszku” (czyli będąc podkmielonym), nie wychodzić na mroz, aby się „ze ła wykurzyło”. 3) Nogi trzymać ciepło, komu stopy śmia bardzo zimna, niech je może często w chłodnawej wodzie — do kurtaj. 4) Nie krzycząc, nie śpiewać na wietrze, na mrozie, bo zimno wchodzi przez uszerło — otwarte usta do gardła i wywołuje zapalenie, chrypkę i kaszel. 5) Nigdy nie dawaj mokremu ubraniu i pończobom schnąć na oleje, ale za raz je zmień na suche. 6) Nie wychodzić w dni mroźne z rana do pracy bez dobre ciepłego śniadania.

Ruch w Egipcie.

Pod przewodnictwem tony komendanta garnizonu wojska angielskiego zawiązało się Stowarzyszenie nauczalców kobiet. Na uniwersytecie w Kairze będą się odbywały wykłady o kulturze kobiecej, jej psychologii, wychowaniu i t. d.

Humor i Satyra.

Ma wai.

Woznica (odwożący damę na letnie mieszkanko): Czy paniucha mają fałszywe zęby?

Dama (oburzona): Cóż to was może obchodzi?

Woznica: Ja tam nie o ciękawości pytam. Ale nasza droga są pełne wybojów, — więc jeżeli zęby nie mocno siedzą, — to lepiej je schować do torby.

Tylko wtdy.

Pan Gapiak ustawicznie się jąka, więc z tego powodu kied go spytują: — Czy pan się tak zawsze jąka? — O nie! — odpowiada Gapiak — ty — ty — tylko wtdy, kie-kiedy mówię.

Oftary.

Zamiast tycezn Imienionych P. M. Hamburg, na dorażną pomoc złożył I. S. rb. i kop. 50 i T. K. rub. i kop. 50.

URODY

Mydła KONIK
Kremu KONIK
Pudru KONIK

Po niemiecku mówić i pisać w krótkim czasie nauca. Oftary w „Gońcu” dla „Nauczycieli niemieckiego”.

Planina po przystępnych cenach ofertoplan do sprzedania garaz. Wiaćmość Zielona nr. 18.